Nr. 131 Sibiiu, Joi 10/22 Noemvre 1883. *Anul XXXI*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei arcbidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Semne de pace.

Toată lumea vestesce pacea pretutindenea. Ministrul nostru de esterne predică pacea în delegaţiunile întrunite, şi ca coroană a păcei glorificate împunge în Rusia ameninţându-o cu forţele armate ale Germaniei şi Austro-Ungariei. Pace voiesce şi principele de Bismarck, şi aceasta o scim din rostul domnului Brătian, carele asemenea domnului de Bismarck nu mai pacea o voesce.

După pace se bate şi Rusia, trimiţênd pre ministrul sĕu de esterne în Europa, spre a vesti continentului iubirea de pace a colosului dela Nord.

De pace visează şi Bulgaria, de pace mica Grecie, tot asemenea putreda de Turcie. Toată Europa pacea o doresce.

Singură Francia turbură pacea europeană. Aşa cetim în ţiarele germane.

În faţa acestei privelişte ne vine în minte proverbiul vechiu: *Si vis pacem, para bellum.*

Cumcă pacea va fi de lungă durată, avem semne vĕdite. Raporturile între China şi Francia devin tot mai încordate, încât aţi mâne ne treţim cu rĕsboiul formal. Relaţiunile între Germania şi Francia se manifestează ţi de ţi în pressa europeană. Amiciţia dintre Germania şi Rusia o caracterisează un corespondent din Londra al ţiarului „*Gazette diplomatique*", pe care noi o reproducem după traducerea ţiariului „Naţiunea":

„Marea punere în scenă, care a înconjurat întrevederea împĕraţilor Germaniei şi Austriei la Ischl, audienţa acordată la Gastein de împĕratul Vilhelm d-lui de Kálnoky, în fine întrevederile din Salzburg între acest din urmă şi dl de Bismarck, toate acestea aveau de scop tangibil de a impresiona pe Rusia pentru a o depărta de Bulgaria, după cum i se întêmplase la Belgrad si la Bucuresci.

„Întrevederea dela Salzburg, cu deosebire, a fost făcută cu scopul acesta cu mare pompă. D. Kálnoky aduse cu dânsul un dosar militar întreg şi între cei doi bărbaţi de stat se făcu învoirea ca în caz de rĕsboiu între Austria şi Rusia, patru corpuri de armată germână sĕ ocupe Polonia până la Vistula. In casul, puţin probabil însĕ, a unui rĕsboiu între Germania şi Francia, Austria, din parte-i sĕ puie la dispoziţia Germaniei patru corpuri de armată, destinate a opera în Germania de Sud. Trupele hotărîte pentru scopul acesta ar fi al 8-lea şi al 9-lea corp, (Boemia), a 3-a divizie de infanterie (Linz) şi trupele mobile din al 14-lea corp austriac (Insbruk); trupele, care vor trebui sĕ completeze armata asta vor fi alese mai târţiu.

„Pentru ca armata austriacă sĕ poată sĕ lupte întreagă în potriva Rusiei, Serbia va fi învitată sĕ ocupe Bosnia şi Erţegovina. Se va plăti astfel un tribut simţĕmintelor naţionale ale Sêrbilor; dar, după victorie, lucrurile vor fi puse iar în starea lor, afară de o rectificare de fruntarie pentru Serbia.

„Scopul principal al întregei acestei înscenări fiind de a sustrage pe Bulgaria influenţei rusesci ne putem aştepta la o mare descordare şi la declaraţiuni prea pacifice din Berlin şi Viena, dacă Rusia va consimţî sĕ şi retragă oficerii sĕi din armata bulgară, şi sĕ lase pe viitor, oficerilor germani grija de a organiza şi de a instrui armata principelui Alexandru. In genere, Liga austro germană trebue sĕ îmbrace pretutindeni caracterul unei înţelegeri făcute numai cu scopul de a menţinè pacea, însĕ bine înţeles, pacea cum o înţeleg şi cum o voesce Germania şi Austria.

„Diplomaţia europeană e unanimă a recunoasce rolul şters, care s'a reservat Italiei în toată această înscenare.

Amiciţia noastră cu Rusia încă nu lasă nimic de dorit. Raporturile între ambele monarchii sûnt atât de normale, încât comitele Kálnoky află de consult a spune *urbi et orbi* că la eventualitatea unui rĕboiu Rusia nu ne va afla numai pre noi de noi, ear ţiarul ministrului nostru de esterne „Pester Lloyd" în numĕrul sĕu din 18 Noemvre a. c. se măgulesce scriind următoarele:

„Cu toată neîncrederea adusă buletinelor oficiale, neîncredere resbunată prin esperienţă — trebue sĕ recunoascem fără nici un optimism, că rescoala în Serbia e oprimată cu desĕvêrşire. Prin aceasta însĕ nici pe departe nu e delăturată crisa în noul regat, din contră se pare, că acuma urmează partea cea mai grea a problemei; căci contra resculaţilor trimite omul un numĕr oare care de trupe, şi dacă acestea nu sûnt suficiente, se trimite un numĕr şi mai mare, şi aceasta se continuă, până se suprimă revoluţia presupunêndu-se se înţelege — că sûnt bani din destul pentru plătirea trupelor. După ce însĕ acuma s'a ajuns ceea ce se putea ajunge numai şi numai prin forţă materială, se recere sĕ ni se dovedească că după întroducerea referinţelor normale se poate guverna şi fără forţă pe cale constituţională. Dorim din adêncul inimei ca regelui Milan sĕ-i succeadă a o dovedì aceasta, noi vom privì cu viu interes silinţele dênsului în direcţiunea aceasta, mai departe nu mergem, că n'avem nici dreptul nici necesitatea de a ne mesteca în afacerile curat interne ale Sêrbiei.

„Cu totul altcum s'ar fi desvoltat lucrurile, dacă n'ar fi succes a oprime rescoala, sau dacă aceea ar fi luat dimensiuni mai mari, lăţindu-se pe teritoriul vecin cu noi, sau când ar fi periclitat esistenţa dynasthiei actuale. Astaţi când periclul este alungat pentru cât-va timp, putem vorbì asupra acestei afaceri fără nici un scrupul, şi fără a ne teme că un asemenea limbagiu fără reservă va provoca nelinisciri în monarchia noastră, sau că se va privì de amenińare de către Sêrbia; din contră el va contribuì de a aduce la reson pre cei ce se leagănă în credinţa, că ceia ce nu le-a succes pentru prima dată, le va succede a doua oară mai bine. *În asemenea împregiurări — şi aceasta trebue sĕ o spunem fără reservă — dacă ar fi întrat eventualitatea atinsă de noi, n'am fi lăsat la nici un cas pe Sêrbia în baltă, şi nici de altă dată nu o vom puté lăsa.* Se presupune de comun, că între monarchia noastră şi Sêrbia esistă contract formal, care pentru unele anumite casuri ne prescrie oare cari obligămente; *deşi* aceste presupuneri sûnt foarte lăţite la locurile bine informate, nouĕ ne lipsesc dovedile pentru legitimitatea acelora, şi pentru aceea şi abstragem cu totul dela asemenea presupuneri.

„Pentru noi e tot una, dacă esistă sau nu asemenea contract, ceea ce scie toată lumea e faptă, că Sêrbia, care şir de ani întregi a fost declarată pe partea Rusiei, şi prin aceasta pentru noi a fost obiectul îngrigirilor mai mari sau mai mici, de vre-o câţiva ani a ajuns la cunoscinţa mai adevĕrată a intereselor sale, şi a legat referinţe cu monarchia noastră, cari din an în an deveniseră tot mai intime şi cari şi la poporul sêrb devin tot mai populare, fiind că dela înfiinţarea lor datează prosperitatea ţĕrei în toate clasele populaţiunei. *Serbia fără nici o reservă se poate considera ca aliata Austro-Ungariei — deşi nu după nume, totuşi după interese,* se poate considera de membru considerabil în liga de pace, al cărei fundament 'l formează raportul amicabil dintre Austro-Ungaria şi Germania. *Se poate că junele regat vecin nu stă numai singur în această ligă de pace, el este însĕ cel dintâiu, care se pare a sta pentru moment în faţa unui pericol serios, şi încă — fie ori cari vor fi immediatele motive ale revoluţiunei — în ultima linie pentru loialitatea şi sinceritatea, cu care s'a alipit de monarchia noastră. Un asemenea aliat în momente de periclu nu poate fi abandonat. Aici s'ar fi dat prima ocasiune de a arăta cât plăce amiciţia Austro-Ungarici,* dacă ea în timpurile cri-

---

FOIŢA.

Cristian Waldo
sau
CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franţozesce de E. B.)

(Urmare).

Mai multe voci sĕ ridicară apoi provocând asistenţa maiorului în contra întriganţilor şi înşelătorilor, dară el ceru tăcere daclarând că voesce sĕ audă din gura preotului prima esplicaţie a scenei stranie, ce o găsîse la întrarea sa.

— N'ar fi mai convenabil, rĕspunse dl Akerstrom, sĕ-mi fac esplicaţia aceasta într'altă odaie.?

— Da, ţise maiorul, sĕ trecem în cabinetul baronului. Caporale, fă sĕ treacă şi persoanele de aici una după alta, şi ai de grije sĕ nu remână nimenea sau sĕ se tragă prin altă uşe. Domnule preot bine voesce a trece întâiu împreună cu dl doctor Stangstadius şi cu medicul dlui baron.

Apoi însemnându-i Cristian pe bĕtrânul conte de Nora şi pe fiiul sĕu, cari manifestară intenţiunea loială de al ocroti, maiorul îi învită a merge liberi şi îi tratà cu mare consideraţie făcêndu-le interogatorul.

Instrucţiunea faptelor, fu foarte minuţioasă; maiorul însĕ nu-şi luà multă vreme spre completară ei pentru a satisface dorinţa nerăbdătoare a lui Cristian şi a dlui Goefle, dând ordinul eliberărei bĕtrânului Stenson, pe care Iacob îl vĕduse cu durere ducêndu-l cu o oară mai nainte în turn. Cristian voia sĕ fugă însuşi într'acolo, maiorul însĕ se opuse, şi fără a esplica conduita sa el ordonă a duce imediat pe Stenson la Stolborg şi al instala în locuinţa cu toate consideraţiile posibile, dară sĕ nu comunice cu nimenea subt pedeapsa cea mai severă în contra ori căruia ar călca ordinul acesta. Apoi trimise în locul lui Stenson, în prinsoarea castelului pe Iohan şi patru lachei însemnaţi de preot, că a voit sĕ atace viaţa lui Cristian. Aceia, cari se mulţămiră al înjura, se grăbiră a nega faptul; ei fură admoniaţi şi amenińaţi cu predarea justiţiei la cas, când ei ar recădè în greşala lor.

Dară le trecu pofta. Cu toate că nu erau decât puţini oameni împrejurul maiorului în momentul acesta, ei simţiră că dênsul are legea şi dreptul pe partea sa, tot aşa ca şi curagiul şi voinţa. Ei şi gîciră după ţinuta sa, că maiorul a înştiinţat restul companiei sale, şi că, dela un moment la altul avea sĕ sosească indelta întreagă în castel.

În absenţa unui alt magistrat, de oare ce rĕposatul stăpên al castelului luase asupra-şi conform privilegiilor sale, toată autoritatea cantonului şi de oare ce el n'avea succesor până la alt ordin, maiorul se constituì asistat de preotul parochiei drept autoritatea civilă şi morală, şi de dl Goefle drept stătuitor. El făcu de i se aduse toate cheile şi le dădu lui Iacob, pe care îl constituì maiordom şi păzitor a tuturor lucrurilor, dându-i o asistenţă specială de doi soldaţi, ca sĕ se facă respectat de ceialalţi servitori ai casei, la cas de nevoie. El însărcină pe medicul cu îngrijirea funebraliilor baronului, şi declară, că are sĕ proceadă împreună cu preotul, cu dl Goefle, cu locotenentul şi cu patru martori aleşi de moştenitori, la căutarea testamentului, deşi Iohan declarase că baronul n'a testat.

Moştenitorii, la început foarte spĕriaţi şi foarte iritaţi, se liniscră vĕţênd că nici maiorul, nici dl Goefle, nici Cristian nu vorbeau, de un nou competent. Ei erau vr'o doi-spre-ţece, cu toţii rĕu intenţionaţi unii pentru alţii, deşi se uniseră cu îngrijirile lor pe lângă stăpânul castelului şi păţiră prada lor comună. Bĕtrânul conte de Nora, cel mai sĕrac dintre toţi, îşi conservase singur dignitatea sa faţă cu ei şi cu baronul.

De oare ce testamentul, ori şi cum ar fi fost, nu putea aliena drepturile lui Cristian, acesta înţelese din privirile şi din nesce cuvinte a dlui Goefle, că ei căutară testamentul numai, ca sĕ molcomească banda lacomă a moştenitorilor şi sĕ câştige timp, până ce se vor vedè în stare, sĕ lucreţe pe faţă. Cristian tot aşa bine înţelese din tăcerea es-

www.digibuc.ro

tice poate fi scutul statelor mici din Orient, sau că ea este a se privì numai ca obiect de lucs, cu care în ḑile de pace poţi forma staturi, însĕ în vreme de nevoe eşti silit a o considera de obiect nefolositoriu.

„Dacă în asemenea momente am fi remas datori cu dovedirea amiciţiei noastre, dacă din ori şi ce motive am fi refusat, sau am fi întârḑiat a da mână de ajutoriu aliatului ameninţat, *atunci de bună seamă nu s'ar mai fi aflat vre-odată stat, care sĕ fie destul de nebun, sĕ lege vre o referinţă mai de aproape cu monarchia noastră, sau că doară pentru dragul unui amic atât de nemernic şi perfid sĕ abḑică de un puternic protectorat, care pe cei luaţi sub scutul sĕu nu i-a abandonat nici odată.*

Nime sĕ nu-şi facă ilusiuni despre importanţa decisiunei acesteia a monarchiei noastre. Nu e imposibil, din contră noi o dechiarăm chiar de probabilă împregiurarea, că în momentul, în care vom intinde ameninţatului aliat puternicul ajutoriu, pe care-l poate pretinde cu drept dela noi, în acelaşi moment la spetele micilor inimici ai acestui vecin se poate ridica un oarecine, care e cu mult mai puternic, şi pentru care nimicirea vecinului nostru e învingere indirectă. Nu e imposibil, din contră e foarte probabil, că atunci vom fi în perspectiva de a venì în conflict şi cu acest inimic puternic, şi noi sûntem cei din urmă, carii am nesocotì periclii unei asemenea eventualităţi. *Cu toate aceste o spunem verde, că în asemenea casuri aceasta nu ne-ar pune pe gânduri, şi că am sta vĕrtoşi în faţa periclului, fie el cât de mare va fi, şi nici pe departe nu ne-am cugeta la retragere, căci prin retragere ne am perde onoarea, vaza, influinţa şi încă multe altete şi preste acestea ne-am face de rîs şi batjocură înaintea inimicilor nostrii.* Dintr'altele periclul despre care e vorba aici, e de natură, că el nu se ivesce, când se arată omul, că nu-i este frică de el; atunci 'l delături mai sigur, când stai voinic faţă în faţă cu el. Curajul propriu al omului însuflă fără voie curagiu şi amicului ameninţat imediat, şi consciinţa, că el poate conta la ajutoriu puternic, în cele mai multe casuri ajunge, şi astfel nu e lipsă de ajutoriu faptic.

„Nu scim, dacă în cercurile noastre normative s'au ocupat oameni cu ideile desfăşurate aici de noi atunci, când acum de curând nori grei acopereau orisonul Sĕrbiei, *credem însă că o putem presupune aceasta.* Ne putem bucura — şi popoarele monarchiei se şi bucură din inimă — că de astădată nu s'a simţit necesitatea de a pune în practică aceste idei. *În onoarea monarchiei noastre însĕ voim a presupune şi trebue sĕ presupunem că oamenii au fost pregătiţi pentru casul cel mai rĕu chiar, pregătiţi în toate direcţiunile, şi că tot astfel vor fi gata şi în viitoriu la asemenea ocasiuni.* În sud şi sudost nici acuma nu e senin orisontul cu desĕvârşire, şi vêntului, care dispare aḑi fără a fi făcut pagubă, i poate urma un altul, care nu va dispărè aşa de în linisce. Cu provocare la asemenea eventualităţi şi în cercurile guvernului şi în cele ale populaţiunei trebue sĕ ne clarificăm în privinţa ţinutei, care ni o prescrie la asemenea cas nu numai postulatele onoarei şi ale buneicuviinţe politice, ci şi chiar interesele noastre insele. Posibilele pericle şi jertfe trebuesc totdeuna bine cumpănite înainte de a păşì cu alte state în relaţiuni *„mai mult ca normale"* ; trecuţi odată preste aceasta, acela de care ne-am apropiat mai tare, trebue sĕ scie positiv, că el nu posede numai *vorba* noastră, ci la vreme de nevoie şi *fapta* noastră.

Revista politică.

Sibiiu, în 9 Novemvre.

În dieta din Budapesta proiectul pentru căsătoria între creştini şi evrei este pus la ordinea ḑilei, şi după cum se poate judeca, va fi primit fără mult sgomot.

În şedinţa de luni deputatul Mocsáry a făcut următoarea interpelaţiune.

„Este adevĕrat că ministrul president negoţiază cu generalul de cavalerie Filipovici pentru primirea demnităţii de ban al Croaţiei?

„Este adevărat, că numitul general n'a fost denumit până acuma pentru cuvêntul, că el a voit sĕ estindă cercul de influinţă al banului şi asupra afacerilor, cari conform legei în vigoare, nu compet banului?

Interpelarea s'a predat ministrului president spre a respunde.

Principele de coroană al Germaniei fu primit în Genua cu mare solemnitate.

Locul, unde va debarca principele de coroană nu se signalisează âncă. La început era designat portul Barcelona, care din temerea de demonstraţiuni fu delăturat. Acuma se vorbesce de portul Valencia. Locuitorii din Barcelona au protestat contra presupunerei unei demonstraţiuni din partea locuitorilor.

După o scire a ḑiarului „Nemzet" congresul naţional sêrbesc nu se va ţinè în anul acesta. Ce privesce locul ţinerei acestui congres ministrul 'şi reservà sie-şi dreptul disignărei odată pentru totdeauna.

Ministrul de esterne al Franciei Challemer Lacour şi-a dat dimisiunea. Locul lui l'a ocupat Iules Ferry.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Roman".

Ucea inferioară, în Noemvre 1883. Onorabilă redacţiune a „Telegrafului Român". În Nr. 110 al „Gazetei Transilvaniei" a apărut o corespondinţă subscrisă de Georgie Buzulescu, care de sigur după ideile sale nedumerite, şi după informaţiuni sinistre se încercă a compromite şi discredita înaintea publicului şi a naţiunei române scoala confesională română din Comuna Ucea inferioară a cărui membru sûnt şi eu.

Numitul arată în corespondenţa sa, ca învĕţământul scolariu poporal în numita Comună este de tot părăsit şi uitat, că scoala se privesce ca fiică vitrigă şi că progresul faţă cu învĕţământul este mai nimica.

Înşiră ḑecimi de ani, pre când dênsul nu era născut, şi care cum poate scì şi istorisì progresul scoalei dela anul 1850 arată mai de parte, că a funcţionat ca învĕţătoriu un cantor bisericesc fără de nici o pregătire un şir de ani cu un salariu dela 30—40 fl, relaţioneaḑă că directorul local Iosif Opriş în mod absolutistic, schimbă şi tocmesce când voesce învĕţători după placul sĕu etc. După cum se poate vedè în corespondenţa sa: Este frumos a tracta cestiuni de interes general şi special a se interesa de viitoriul generaţiunei presente şi viitoare — şi mai vĕrtos de causa şi progresul învĕţământului; — însĕ cine voesce a se face mare, vĕdit şi cunoscut întregului public, acela sĕ fie singur unul, carele lucră din puteri la astfeliu de afaceri, ca model şi cu spirit înfiăcărat pentru cultură! — Nu însĕ sĕ fie contrariu, periculos cu fapta şi cu cuvêntul, precum a făcut o şi o face George Buzulescu — căci pentru scoale nu a făcut un pas, şi nu a lucrat întru nimica la înaintarea şi desvoltarea scoalei — ca şi unul, ce nu are idei de progres şi înaintare.

Când am cetit corespondenţa dată, mi s'a revoltat tot spiritul de astfeliu de scornituri maliţioase şi rĕutăcioase, produse numai din interese personale, cu scop de a negrì comuna şi învĕţământul scolar, deamna şi meritata persoană a preotului local înaintea Onor. public, care au stăruit cu toate puterile şi ajutoriul, de s'au clădit în comună scoala de materie solidă cu 4 încăperi — şi cu multă greutate, fiind Comuna de o parte mică, de altă parte nedispunênd de nici o avere şi venite, şi care numai prin aruncări şi repartiţiuni, şi acopere lipsele sale. Spre a se informa onorabilul public cetitoriu despre starea adeverată a lucrului mi iau permisiune în detaiu contra celor arătate în corespondenţă a arăta starea adevĕrată a lucrului în următoarele: Comuna noastră în tot decursul scolar au avut învĕţători apţi — au funcţionat ca la 15 ani un Individ ce au avut calităţile şi însuşirile recerute, posedând Atestat de cualificaţiune — şi nu cantor simplu cu salariu de 80 fl — şi care ca atare recunoscut de apt fu ales de 4 comune ca Vice Notariu cercual servind preste 5 ani în acel timp cu laudă. Scoala în anul 1880 au fost închisă de auctorităţile mai înalte politice competente, grasând în comună morbul de anghină, difteritică şi bubatul de mai multe specii, şi pentru aceea nu sau putut ţinè prelegerea cu copii în scoală; murind mici şi mari preste 120 de persoane şi în care timp învĕţătorul fost Vasilie Corcodel au păşit la altă staţiune învĕţătorească în Porumbacul de jos, şi apoi după încetarea morbului au pus Comuna pe cine au aflat în restimp de 2 luni de ḑile cu 30 fl. nu cum ḑice dl corespondent cu 20 fl.

Ce se atinge de învĕţământ în anul 1882/3 lucrul au stat astfeliu: Eforia scolară au voit a deschide concurs pentru învĕţătoriu cu leafa de 120 fl. v. a. influenţând la aceasta preotul Iosif Opriş; dară în timpul ce se lucra la aceasta corespondentele numit, ca sĕ nu remână fără leafă sciind că dênsul nu poate concura din causele sale private la postul de învĕţătoriu — au băgat intrigi în poporul comunal cu fapta şi cu beutură — şi aşa eforia scolară au fost împedecată de a deschide concurs, obligându-se numitul a învĕţa pruncii din comună, cerênd ai plătì de tot pruncul 2 fl. şi care aşa a făcut acord cu părinţii pruncilor — şi că dênsul fiind în funcţiune de espeditore postal — au ḑis: că dênsul nu merge în scoală pentru depărtare, ci i învaţă în casa sa sub nume de privat — şi aşa prelegerile s'au ţinut; dară nu în scoală, pre când preotul nostru au cuvêntat în biserică, că pruncii în scoală trebue sĕ înveţe — şi causa la nedeschiderea uşei scoalei este corespondentele faimos, care în loc cum se ţine de inteligenţă, sĕ lucre pentru binele şi interesul comunal, au lucrat contra numai sĕ strice ce alţii au făcut. Ca dên-

---

presivă a amicilor sĕi în privinţă cu dênsul, că momentul n'a venit încă a se da pe faţă, şi că până la un ordin nou, acusaţiunea asvêrlită de Iohan asupra pretensiunilor sale avea sĕ fie considerată ca şi când nu s'ar fi făcut.

Moştenitorii acceptară, precum uşor se poate gândì, cu bucurie situaţiunea aceasta, ei păreau că întemeiază pantomima tăgăduitoare a dlui Goefle şi aerul de perfectă siguranţă foarte naturală, ce luase Cristian din momentul, când se vĕḑu liniscit de soartea lui Stenson. Cristian spriginì dar aşa intenţiunile amicilor sĕi neînşoţindu-i la căutarea testamentului; el avea de gând sĕ afle, dacă Margareta este în societatea contesei Elveda în galerie.

Ea îl recunoscu îndată, ce-l vĕḑu:

— A! a! ḑise ea veselă, Dta n'ai plecat încă, sau te ai întors domnule fantom? Dar în ce costum eşti? Vii dela vênătoare pe la mezul nopţii?

— Tocmai, doamnă contesă, rĕspunse Cristian vĕḑênd îndată, din aerul vesel a mătuşei Margaretei, că în spiritul ei nu era vorbă de escursiunea nepoatei sale. Am fost la vênătoatea ursului foarte departe şi tocmai sosesc sĕ aud evenimentul...

— A! da, moartea stăpênului! ḑise contesa pe ton leger. A isprăvit. aşa-i? şi acuma poţi respira. De mine a fost rĕu! Din apartamentul meu s'au auḑit toate gemetile agoniei sale, şi eu am fost nevoită sĕ fug în camera tinerei Olga, care m'a regulat cu altă musică. Biata fată e foarte nervoasă şi când i-am spus, că în loc sĕ vedem marionetele noi avem sĕ plecăm prin negură sau sĕ rĕmânem în casa unui moribund, până ce i-ar plăcè sĕ-şi dea sufletul, ea căḑu în convulsiuni îngroḑitoare. Rusoaicele aceste sûnt superstiţioase! În sfârşit iată-ne liniscite, precum sperez, şi eu am sĕ plec, căci aici este vorba, cred sĕ sune un clopot mare ce nu se pune în mişcare decât la moartea sau la naşterea stăpânilor domeniului. Dar aşa eu mĕ duc, căci nici dormi nu voi putè, şi clopotul acesta de moarte îmi face idei prea negre. Ascult, nu s'aude clopotul?

— Aşa cred, rĕspunse Cristian; dară nu vei duce şi pe contesa... nepoata Dtale? Şi el adause în mod foarte ipocrit:

— Mare prost sûnt, de nu-mi aduc aminte de numele ei.

— Şiret mai eşti, respunse contesa riḑênd. Dta i-ai făcut curtea, şi te ai împotrivit baronului din amor cătră ea. Eì bine aceste nu mĕ supără; ele se ţin de vêrsta Dtale, şi altcum, Dta ai arătat, împrotivindu-te sêrmanului baron, o temeritate ce nu mi-a deplăcut. Este mult bine în Dta, eu mĕ pricep la aceste, şi acuma vĕḑ, cât de puţin s'a potrivit cu caracterul Dtale lecţiile de supunere şi de prudenţă ce ţi le-am dat atunci. Dta eşti pe altă cale: căci sûnt douĕ, ca sĕ-ţi ajungi ţinta, destoinicia sau îndrăsneala. Ei bine, Dta ţi ai ales calea cea mai scurtă, calea capetelor rele şi a cutezătorilor. Trebue sĕ te duci în Rusia scmpul meu. Dta eşti frumos şi îndrăsneţ; el te-a băgat în seamă, — şi are intenţiuni asupra Dtale. Dta mĕ înţelegi.

— Nici decum, doamnă contesă!

— O! totuşi! Creditul lui Orlof n'are sĕ fie vecînic şi cutare interese pot combate interesele dtale... Dar aşa mĕ înţelegi? La nepoata mea sĕ nu mai gândesci; Dta poţi pretinde o fericire mai frumoasă, şi, de oare ce la moment nu eşti nimic, nici măcar nepotul dlui Goefle, căci el nu te recunoasce nici drept fiu natural, eu te avertisez că am sĕ-ţi arăt uşa, decumva te vei presenta la mine cu naiva intenţiune a plăcè Margaretei; la Stokholm însĕ te aştept, ca sĕ te presentez ambasadorului, care are sĕ te ia în serviciul sĕu. Dar aşa la revedere!.., sau, stăi, te duc cu mine.

— În adevĕr?

— În adevĕr, da. Eu las nepoata mea aici; ea a petrecut noaptea înspăimântată de răcniturile moribundului, în casa parochială cu domnişoara Akerstrom, amica sa, cel puţin aşa pretinde guvernanta sa. Ori şi unde s'ar fi refugiat poltroana aceasta, domnişoara Potin are sĕ plece astăḑi cu dênsa la Dalley sub conducerea lui Peterson, unui om de încredere. Dl Stangstadius mi-a promis că le va însoţì. Îi va părè foarte rĕu, bietei fete, că ea a gândit, că vine cu mine la Stokholm; dar ea este prea tineră; ea n'ar face decât prostii în lume. Debutul ei are sĕ fie în earna viitoare.

www.digibuc.ro

sul au învĕţat pruncii în anul 1882|3 dar sĕ spună onor. public când? şi ce esamen au dat? apoi calumniile şi esprimările vĕtămătoare de onoare contra preotului nu vor remânè neresplătite, că s'au şi făcut paşi de lipsă la judecătoria regiă cercuală.

Acum fiindcă nu domnesce în comuna noastră nici un morb epidemic, mulţămită lui Dumneḑeu — din 1 Noemvre a. c. s'au şi început prelegerea cu pruncii în scoală — avênd învĕţătoriu apt şi de ajuns cualificat provĕḑut cu documentele recerute de cualificaţiune.

Binevoiască dar Onorabila redacţiune a da loc acestor şire în preţuitul ḑiar „Telegraful Roman", spre a se putè convinge Onor. public despre neadevĕrurile corespondentului în „Gazeta Transilvaniei" publicate. *)

George Silba,
representant în comitetul bisericesc.

*) Dăm loc acestei corespondeţe spre a nu ni se face imputări de neinteresare pentru scoalele noastre. Se face însĕ atent dl Corespondente, că asifeliu de rectificări se trimit spre publicare la ḑiarul, în care a apărut articlul primitiv. Şi după cunoscinţele noastre, domnul redactor al „Gaz. Tr." nu deneagă ospitalitatea pentru asemenea rectificări. Red.

Din camera României.

(Urmare.)

Altă curiositate: ţĕrile, cari au luat câte o bucată din Turcia nu le au cucerit, le protejează. Tunisul în teorie e tot independent; oştirea engleză va părăsì sigur Egiptul, dar Kedivul, apreciând foarte mult calităţile belice ale soldatului englez, e probabil, că câteva mii resboinici Englezi sĕ părăsească coiful armatei engleze şi sĕ pună fesul pentru ca sĕ servească pe Kediv. Egiptul va fi independinte. „Nu, sciu cum e în vecina noastră de peste Dunăre;' dar eată ce am cetit în „România Liberă", dela 25 Octomvre:

„Corespondentul din Petersburg al ḑiarului englez Daily Telegraph, a avut ḑilele acestea o întrevedere cu generalul Soboleff. Generalul istorisì corespondentului că la 10 Maiu 1882 prinţul Alecsandru Battemberg, care făcuse atunci o visită în capitala rusească, îl surprinse cu propunerea de a primì postul de prim ministru Bulgar. D. Soboleff se împotrivì întâiu, prinţul îl înduplecă însĕ, spunêndu'i că doară Bulgaria e tot Rusia."

Va sĕ ḑică, d-lor deputaţi, vedeţi situaţiunea noastră; sûntem la delniţă, ca sĕ mĕ serv de un termin de hotărnicie vechiu, sûntem cuprinşi într'o ţeară fără fruntarii sau cu fruntarii deschise. Ceea ce ne face sĕ nu suferim şi mai mult de această situaţiune strîmtorată este — trebue sĕ o recunoascem — rivalitatea de interese şi de influenţă dintre Rusia şi Austria în Orient. Situaţiunea presintă o analogie isbitoare cu o împregiurare din Germania: Hanovra tot aşa se află între Prusia renană şi Prusia cea-laltă, şi cât timp a fost şi influenţa austriacă şi influenţa prusiană, care se ţineau în respect una pe alta în Germania, Hanovra a trăit; îndată însĕ ce a sosit momentul, în care a trebuit sĕ se hotărească prin puterea armelor, care din acestea două influenţe rivale sĕ dispară, sciţi ce s'a întêmplat; cunoasceţi istoria: Hanovra n'a mai esistat. Nu suspect intenţiunea, sciu că toţi doresc pacea, dar este o forţă.

Dar este, ca sĕ ḑic aşa, şi o forţă fatala impusă de configuraţiunea geografică, care este mai presus de buna voinţa oamenilor, ceva fatal. În asemenea împregiurări vĕ întreb pe d-voastră, dacă nouĕ nu ni se impune o politică conservătoare, ori-ce dorinţe de a se schimba tractatul dela Berlin, nu poate sĕ fie de cât în paguba noastră şi prin urmare noi avem tot interesul în menţinerea păcii; căci, d-lor cel puţin dela viitoriu adastăm ca fortificaţiunile sĕ dreagă ce au defectuos fruntariele noastre şi ne trebue câţi-va ani ca sĕ le terminăm. Organisarea creditului şi cele-l'alte instituţiuni economice, precum şi drumurile de fer în construcţiune, sûnt menite sĕ dea un mare avênt prosperităţei noastre care va avè influenţă asupra budgetului, ceea-ce ne va pune în posiţiune sĕ organisăm puterile noastre, căci după contingentul anual, calculându-se pe 12 ani, noi, ar trebui sĕ avem 360,000 oameni. Sûnt, esistă instruiţi, cu cadre chiar de sergenţi şi caporali; oficerii însă ne lipsesc şi oficerii nu se improviseză. Cât mai târḑiu va venì acel moment al conflictului, de care se vorbesce, cu atât vom fi în condiţiuni mai bune de a spune cuvêntul nostru şi cât pentru mine, fac urările mele cele vii pentru pace, şi din acest punct de vedere am salutat cu bucurie întreprinderea, care s'a făcut pentru ca sĕ se înlăture ori ce neînţelegere între noi şi Austria, pentru că n'am vrè sĕ încuragiăm pe nimenea care speculând neînţelegerile noastre cu una din puterile vecine, ar încerca prin o acţiune resbelnică sĕ schimbe starea de lucruri de astăḑi.

Acum, D-lor, neapărat că aţi vĕḑut declaraţiunile comitelui Kàlnoky, cum că s'a tratat şi cestiunea Dunărei, ne apărat că nu putem decât sĕ imităm patriotismul Camerei austriace lăsând guvernului libertatea de a resolva cestiunea într'un mod practic; însĕ sûntem datori sĕ spunem şi noi guvernului credinţa noastră, că suntem siguri că va avè tăria d'a nu eşi din punctul sĕu de vedere de până acum, care era şi al ţĕrei. (Aplause.)

Acum două cuvinte mai am sĕ ḑic asupra capitulaţiunilor şi am terminat. D-lor, sĕ-mi daţi voe sĕ vĕ spun în această cestiune. D-lor, când turcii au întrat în peninsula Balcanică, ei n'au avut două legislaţiuni, cum avem noi, adecă: dreptul canonic şi dreptul civil; ei n'au avut de cât o singură legislaţiune: dreptul Şeri pe care nu'l putea aplica de cât preoţii, pentru că dreptul lor civil făcea parte din legea religioasă. Judecătorii lor nu primeau sĕ beneficieze de legile sfinte pe cei, cari nu se închinau lui Mahomet.

De aceea turcii 'şi au o organisaţiune cu totul distinctă de a celor-lalte naţiuni, adecă autoritatea absolută a padişahului asupra mahometanilor; însĕ pentru cele-lalte confesiuni a îmbrăcat pe şefii lor cu drepturi suverane, pentru că avea dreptul nu numai d'a judeca, dar şi d'a esecuta sentinţele.

Ast-fel societatea musulmană a fost compusă de o suveranitate superioară capului imperiului turcesc, sub care erau organisate diferitele suveranităţi timporale ale şefilor fie-căreia religiuni.

Când Francisc I a încheiat capitulaţiuni cu Turcia, adecă când a dobêndit dreptul sĕ aibă representanţi ai ţĕrilor creştine în Turcia representanţii puterilor străine prin puterea analogiei au dobêndit aceleaşi drepturi asupra supuşilor lor şi nu numai îi protegau dar şi judecau, şi esecutau şi sentinţele ce dau în contra lor. Acest drept al consulilor se întemeiază nu pe capitulaţiuni ci pe un obiceiu al pământului adecă un drept cutumier, şi aceşti consuli fiind învestiţi cu un fel de suveranitate au caracterul de funţionari publici şi ca atari pământul turcesc se bucură de privilegiul esteritorialităţii pe care în celelalte ţĕri nu'l au de cât ministrii În toate ţĕrile, dar mai cu seamă în Orient, se afla o mulţime de oameni cari îşi perduse urma naţionalităţilor, aceştia se puneau când sub protecţiunea unui consul când sub a altuia şi ast-fel s'a născut în Turcia o nouĕ clasă de oameni, cari fără sĕ fie de naţionalitate frances, engles, evreu, însĕ protejaţi de consulul lor engles sau frances. Această stare de lueruri care încă o dată afirm că 'şi avè cuvêntul sĕu de a fi în împregiurările turcesci s'a încercat, ca sĕ se aplice şi la noi sub cuvênt că facem parte din imperiul otoman, noi ne am împotrivit în tot deauna acestor pretenţiuni.

Mai întêiu că noi faţă cu Turcia, ne am reservat nu numai suveranitatea interioară — căci am avut tot-deauna dreptul de a legifera — ci suveranitatea esterioară; nu am renunţat nici o dată la dreptul de a încheia tractate cu naţiunile străine noi înşine; chiar Austria a recunoscut dreptul nostru d'a încheia tractate făcênd mai multe convenţiuni cu noi, între altele şi cea comercială.

A venit tractatul de la Berlin: acest tractat, când a recunoscut indepenḑinţa noastră a atins şi această cestiune însĕ din alt punct de vedere de cât acela, sub care s'a regulat această cestiune la cele-lalte State din orient; tractatul consacră ceea-ce esista în fapt, până ce Statul Român va încheea convenţiuni consulare cu cele-lalte State.

Aşa dar tractatul de la Berlin a menţinut starea lucrurilor de mai înainte. În starea lucrurilor de mai înainte se afla d'o parte pretenţiunile puterilor, obiecţiunile noastre de altă parte; aceasta din punctul de vedere teoretic, iar în fapt cestiunile speciale se resolvau după dreptul internaţional, de care se inspirau şi tribunalele în sentinţele lor şi ministrul justiţiei în ordonanţele sale.

Este de dorit, ca sĕ se lămurească şi aceste relaţiuni; căci ori-ce conflicte într'un Stat mic şi altul mare, e totdeauna în pericol cel mic de a vedè resolvându-se conflictul în detavoarea sa.

Din acest punct de vedere, bine a făcut de a întra în tractare guvernul nostru pentru regularea acestei cestiuni, însĕ l'aşi ruga, dacă poate sĕ ne spue basele înţelegerei şi pe ce cale voesce a o resolva: pe cale de convenţiuni consulare sau în alt mod? D-lor, ca sĕ mĕ resum, vĕ declar, cum am avut onoare sĕ vĕ o spun şi mai înainte, că nu a întrat în intenţiunea mea sĕ critic ducerea primului nostru ministru la Viena şi la Gastein. Anul trecut D. Giers n'a făcut şi dênsul aceeaşi călătorie? Şi nu fără folos, căci de acolo s'a întors cu braţul Kiliei. De aceea scopul interpelărei mele e sĕ 'i întreb, cu ce s'a întors dela acestea visite, ce resultate ne a adus. Am ḑis. (Aplause).

Şedinţa se suspendă pentru câte-va minute.

La redeschidere se dă cuvêntul d-lui Ianoli în cestiunea prealabilă.

Dsa ḑise, că ceruse cuvêntul în cestiunea prealabilă spre a spune că interpelarea d-lui Stolojan asttel, cum a fost formulată la început nu poate fi primită de Cameră, căci îi calcă prerogativele ei.

D-sea terminând cere dela guvern sĕ rĕspundă acuma sau când va crede de cuviinţă, cum stăm faţă cu puterile străine şi dacă călĕtoriele făcute de rege şi ministri nu pot fi luate ca o manifestaţie de simpatie pentru unele puteri şi de îngrijire pentru altele.

D. C. A. Rosseti, în cestiune regulamentară, ḑice că nu trebue sĕ ne abatem de la regulament, şi d. ministru cată sĕ rĕspundă interpelatorului şi apoi sĕ urmeze discuţia. Ministrul e dator sĕ rĕspundă interpelatorului.

Apoi, făcênd alusiune la d Ianoli, domnul C. A. Rosseti ḑice că pentru prima oară a vĕḑut o interpelare la o altă interpelare. (Va urma.)

Varietăţi.

* *(Cas de moarte,)* În momentul când am pus ḑiarul sub presă, primirăm trista scire despre moartea doamnei **Maria Frateş n. Bărbuc,** soţia domnului *Alecsiu Frateş*, învĕţătoriu în Satulung.

* (Reuniunea femeilor române din Abrud şi giur,) pentru înfiinţarea unei scoale de fetiţe, va arangia o petrecere cu tombolă şi danţ

— Dar aşa, ḑise Cristian, ea are sĕ petreacă încă un an singură în vechiul sĕu castel?

— A! eu vĕḑ că dênsa ţi-a spus suferinţele sale. E foarte îndoioşitor, şi tocmai de aceea eu te duc în sania mea. Veḑi, eu îţi dau o oară sĕ te pregătesci, şi apoi te aflu aici. Vrei?

— Nu sciu, respunse Cristian îndrăsneţ, eu sûnt foarte amorizat de nepoata dtale, te avertizez!

— Ei bine, eu n'am nimic în contră, dacă persistă pasiunea dtale! replică contesa. Când vei fi petrecut vre-o câţi-va ani în Rusia şi îţi vei fi făcut multe ruble şi mulţi ţĕrani, n'am sĕ ḑic ba, decumva persistezi.

Şi contesa se retrase, convinsă că Cristian se va ţinè de rendez-vous.

Ea abia dispăruse, precând apăru domnişoara Potin, întrebând de contesă; vĕḑênd, însĕ pe Cristian, ea îl înfruntă sever. Ea a fost foarte îngrigiată de Margareta şi o căutase pretutindenea.

— Din norocicire, adause guvernanta, ea tocmai a venit cu amica sa Martina, a cărei maică nu s'a neliniscit, creḑênd că s'a întârḑiat în apartamentele noastre; însĕ atâtea minciuni mĕ costează, ca sĕ acoper faptele nesocotite ale Margaretei, şi îţi declar, că am sĕ spui contesei tot, dacă nu-mi dai parola dtale de onoare, că părăsesci castelul şi ţeara aceasta îndată.

Cristian liniscì pe buna Potin, ḑicêndu-i că s'a hotărît a nu face nimic din ceea ce doresce dênsa, el aşteaptă evenimentele.

La oara una de dimineaţă sosì trupa fără sgomot şi se presentă maiorului, care declară reşerşele terminate; ele n'avură nici un resultat, spre marea satisfacere a celor mai mulţi moştenitori, cari mai bucuros voiau a se încrede drepturilor lor decât bunavoinţei foarte îndoelnice a repausatului.

— Acuma, domnilor ḑise maiorul vĕ rog sĕ veniţi cu mine la Stollborg, căci am cuvênt a crede că reposatul a încredinţat un testament dlui Stenson.

Şi vĕḑêndu-i repeḑêndu-se cu toţii către uşa camerei el adause:

— Pardon domnilor; Dl preot, dl Goefle şi eu avem o responsabilitate grea. Eu am sĕ proced, foarte scrupulos şi foarte oficial, am sĕ culeg cât se poate de mulţi martori serioşi şi nu pot îngăduì, ca lucrurile sĕ se petreacă fără ordine şi fără priveghere. Binevoiţi şi veniţi cu mine în galeria Vênătoarelor; acolo au sĕ fie adunaţi şi ceialalţi martori.

În adevĕr, conform ordinelor date de maior, toţi oaspeţii castelului nou fură rugati a venì în galerie, spre marea ciudă a unora, cari voiau tocmai sĕ plece, însĕ indelta vorbea în numele legei şi trebuiau sĕ asculte.

Contesa Elveda grabnică şi activă cum era sosise mai întâiu. Ea găsì pe Cristian adurmit pe o sofă.

— Ei bine, esclamă ea, Dta nu eşti gata decât aşa?... Şi ce faci Dta aici? adause ea adresându-se către Margareta, care tocmai venea împreună cu guvernanta sa.

— Eu nu sciu, respunse Margareta: eu ascult un ordin general.

Apoi venì Olga împreună cu familia preotului dl Stangstadius ambasadorul cu oamenii sĕi, în sfêrşit toţi oaspeţii din castelul Waldemora în haine de drum şi partea cea mai mare supĕraţi a fi reţinuţi în momentul plecării, sau conturbaţi în somn. Ei murmurau mult, înjurau clopotul lugubru, ce nu putu aştepta ḑiceau ei, până ce ar fi plecat lumea.

— Dară ce este? Ce vreau dela noi? ḑiceau vĕduvele: a dat baronul ordinul sĕ jucăm aici şi după moartea sa, sau sûntem condamnate sĕ-l vedem în patul sĕu de paradă? Eu n'aşi crede; dară Dta?

— Cine este tinĕrul acesta frumos, care iasă de aici? ḑise ambasadorul către contesa Elveda: nu este tinĕrul nostru băiat?

— Da, e aventurierul nostru, rĕspunse ea. El tocmai a primit un bilet. Pare, că ordinul ce ne ţine pe noi aici, pe el nu-l privesce.

În adevĕr, Cristian tocmai primise un plic de la dl Goefle cu următorul conţinut:

„Du-te în Stollborg şi te îmbracă cum ai fost alaltă-eri la bal: şi ne aşteaptă în sala ursoaicei. Pune sĕ cureţe scara şi ascunde gaura cu cartele cele mari." (Va urma).

www.digibuc.ro

în favorul ei. Inainte de danţ se vor sortì obiectele dăruite de damele române, cari au sĕ le espedeze zeloasei presidente a Reuniunei, dnei Ana Gall. Balul acasta se va ţinè la 22 Noemvre. „Fam.“

* (Societatea preoţilor români din capitala României) Aflăm din jurnalele de dincolo de Carpaţi, că preoţii din capitală vor înfiinţa în curênd o societate literară cu scopul ca adunându-se regulat în ḑilele hotărite sĕ desbată diferite cestiuni religioase, sĕ ţină discursuri şi predici, cu un cuvênt sĕ-şi comunice ideile. Felicităm pe preoţii capitalei pentru această frumoasă iniţiativă şi le urăm deplin succes dorind ca asemenea societăţi preoţesti sĕ se formeze cât mai multe prin toate oraşele din România. Este în adevĕr un semn foarte îmbucurător, că preoţii au început însuşi a simţì trebuinţa neapărată pentru desvoltarea lor intelectuală şi morală, care este singura basă solidă pentru imbunătăţirea posiţiuuei lor materiale. E caracteristic pentru statul român că negligă atât de ostentativ biserica.

* (O propoveduire bine plătită.) Acum s'au sfêrşit peregrinagiul musulmanilor la sfânta cetate Mecca în Arabia. El a ţinut în anul acesta dela 11 până la 16 Octomvre. La 14 Oct. se făcu propoveduirea finală la muntele Aarifa, la care asistară aproape şeptedeci de mii de dreptcredincioşi peregrinaţi din toate cornurile ţerilor locuite de mohamedani. Propoveduitorul un bătrân Şeikh din Mecca sta pe o cămilă şi predică patru oare întrĕgi în protiva nereligiosităţii crescênde a credincioşilor. El închieiă cu sfaturile obicinuite, de a se pocăì căci în curênd se va apropia sfârşitul lumii. După aceea îşi luă turbanul de pe cap şi'l întinse pre pământ. Credincioşii aruncară cu toţii pe dênsul bani de aur şi de argint, ba unii chiar inele şi ciasornice. Când bĕtrânul se coborì jos de pe munte, o mulţime de fanatici, printre cari se aflau chiar ofiţeri şi funcţionari turci, se aruncară înaintea cămilei, lăsând-o sĕ treacă, în linisce pe spinarea lor. Un neguţător din Hombo cumpĕrà a doua ḑi cămila cu 1250 franci.

* (Birouri telegrafice pe Ocean). Nu se vorbesce acum în Englitera decât de un proiect îndestul de original, acela de a arunca în mare nisce imense cilindre de 300 picioare lungime, a căror parte superioară ar avè forma unui far, ear partea inferioară, trasă de o greutate, ar sta sub apă. Într'un cuvênt, aceste aparate uriaşe s'ar mantţinè în ecuilibru în tocmai ca şi o sticlă pe jumĕtate plină cu apă. Aceste faruri mişcătoare ar fi locuite şi legate cu cablul transatlantic prin aparate telegrafice şi fire. Aceasta nu e prima încercare de felul acesta, s'a încercat deja a se stabilì biurouri telegrafice pe Ocean dar ele n'au putut sĕ resiste furtunelor. Se speră că încercarea va fi mai norocoasă de astădată şi că problema va fi astfel resolvită. Birourile telegrafice de pe Ocean ar fi mai cu seamă însărcinate cu transmiterea însemnărilor meteorologice atât de trebuitoare navigătorilor. Dacă reuşesce încercarea, sciinţa face un pas însemnat înainte.

* (Dinţi uriaşi.) Călĕtorul italian, comitele Antonelli, a trimis din escursiunea sa din Africa cătră societatea geografică din Roma, un mare număr cu lăḑi cu obiecte etnografice. Printre aceste se află şi şepte dinţi de elefant, trimişi dar de regele Menelek regelui Italiei, unul din aceşti dinţi are o lungime de 2 şi ½ metrii şi o grosime de 50 centimetrii; cântăresce 50 de chilograme. Acest dinte valorează după preţurile, cari umblă în Aden aproape 2200 franci.

* *(Bibliografic.)* A apărut nrul 8 anul XVII din „Convorbiri literare“ cu următorul cuprins: O călătorie în satele moldovenesci din guberniat Cherson (Rusia) de Th. T. Burada; — Istoria unui băiat rĕu, care n'a fost nici odată pedepsit (de Mark Tivaiu) trad. de L.; — Sinziana şi Pepelea, feerie naţională în 5 acte de V. Alecsandri (actul V.) Lecţiunea de deschidere a cursului de Istoria Românilor la Universitatea de Iaşi de A. D. Xenopol. Schiţe din Moldova de W. Kotzebue trad. de A.: — Părintele Pafnutie dela monăstirea Putna de E. Baican M'am gândit. . .; Ai plecat. . .; Sĕ pot întinde. . .; poesii de Veronica Micle; Tempi passati, ochii iubitei poesii de V. Codrean: En miniature poesii de A. Bărsean, Moara de P. M.; Şeḑĕtoarea de V. M.: Lângă un pianino, de G. C. De un cias Adio, poesie. Bibligrafie. Corespondenţă.

Posta Redacţiunei.

Un domn din Sibiiu ne roagă se facem atenţi pre colectanţii pentru fericitul Toma Stănilă la împregiurarea, că din l sta contribuţilor lipsesce numele Dsale. Ne împlinim această datorinţă. Omul poate greşi uşor, mai ales la asemenea ocasiuni Rugăm totodată şi pre celalalţi colegi ai nostri, cari doară vor fi reflectat la cererea domnilor colectanţi se reproducă şi aceasta impregiurare.

Loterie.

Mercuri 17 Noemvre 1883.

Brünn: **26 49 10 6 33**

Bursa de Viena şi Pesta.

Dín 20 Noemvre n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	120.—	120.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—.—	100.80
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.60	78.70
Sorţi de regularea Tisei	109.90	109.75
Galbin	5.73	5.72
Napoleon	9.57½	9.58
London (pe poliţa de trei luni)	120.40	120.60

Nr. 310. [610] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Lupşei se publică prin aceasta concurs pe basa „Statutului organic“ §. 63 combinat cu §. 23 punct 5. şi a instrucţiunei votate de sinodul archidiecesan la 13/25 Aprile 1877, Nr. 191. §. 7.

Reşedinţa fiitorului protopresbiter va fi la locul central al tractului, în comuna Ofenbaia.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sûnt: *a)* venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutoriul de stat şi din tacsele, ce încurg pentru şedulele de cununiă, pentru visitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorţiali şi pentru alte speciale funcţiuni protopresbiterale, *b)* venitele ordinari ale parochiei de clasa a III-a din comuna Ofenbaia, însĕ numai, după ce va devenì aceasta vacantă, fiind de present definitiv ocupată.

La postul acesta pot concurge bărbaţi apţi şi bine meritaţi pe terenul bisericesc şi scolar, în special aceia: cari după o pregătire cel puţin de 8 clase gimnasiale sau reale, cu testimoniu de maturitate, au terminat studiile teologice la vre-unul din institutele metropoliei noastre, şi au susţinut cu succes bun esamenul riguros de cualificaţiune; sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vre un institut ortodocs afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de cualificaţiune înaintea comisiunei esaminătoare a consistoriului archidiecesan.

Pot însĕ concurge şi fără testimoniul de cualificaţiune profesorii de teologie şi preoţii chirotoniţi înainte de introducerea esamenelor de cualificaţiune, dacă în celelalte au cualificaţiunea prescrisă de mai sus.

În mod escepţional mai pot concurge şi fără prescrisa cualificaţiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul şi acurateţa manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avè dela consistoriul archidiecesan (plenar) specială îndreptăţire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post, au a-şi aşterne suplicile de concurs la Veneratul consistoriu archidiecesan în Sibiiu în restimp de *30 de ḑile dela prima publicare* a acestui concurs în foaia „Telegraful Român“ alăturând câte o tabelă de cualificaţiune, care se conţină date esacte şi speciale în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) şi locuinţa concurentelui, anii etăţii, (anul, luna, şi ḑiua nascerei); studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul şi categoria acelora, esamen de maturitate, doctorat şi altele; studiele pregătitoare teologice (anul, locul acelora şi esamenul de cualificaţiune); serviţiile de până acum pe terenul bisericesc (timpul, locul şi categoria acelora); în fine cunoscinţa limbilor şi alte reflecsiuni. Datele din această tabelă sûnt de a se întărì cu documente, cari sĕ se acludă în original, precum; carte de botez, testimonii scolastice şi de maturitate, testimonii teologice şi de cualificaţiune, atestate de serviţii bisericesci şi eventualminte toate altfel de recomandări.

Ofenbaia, 17 Septembre 1883.

Comitetul protopresbiteral gr. or. al tractului Lupşei.

Ioan Danciu m. p., preşed comit. protop. **Petru Gosia** m. p., notar

Nr. 505. [601] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post de învĕţătoriu la scoala capitală gr. or. din opidul Rĕşinari, prin aceasta se escrie concurs cu termin până la 30 Noemvrie st. v. a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sûnt:

Salariu anual de 350 fl. v. a. şi relut pentru cuartir şi lemne 60 fl. v. a. plătiţi în rate lunarie anticipative.

Doritorii de a ocupa acest post au a'şi aşterne în terminul prefipt petiţiunile lor, instruite după prescrisele legilor, la comitetul parochial din opidul Rĕşinari.

Sibiiu, 28 Octombre 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiiului în conţelegere cu comitetul parochial.

Simeon Popescu m. p., protopresbiter.

Nr. 321. [609] 1—1

Publicaţiune.

In sensul Regulamentului pentru procedura judecătorească în cause matrimoniale, votat de congresul naţional bisericesc al metropoliei ortodocse române din Ungaria şi Transilvania în 22 Octobre 1878 Nr. 266 Congr. §. 124 se aduce la cunoscinţă publică, că Nicolae Drăgici din Bod, în protopresbiteratul al II-lea al Braşovului, care pribegesce în lume de 16 ani, nepresentându-se înaintea Scaunului protopresbiteral în urma edictului escris în terminul prescris, prin sentinţa prea veneratului consistoriu archidiecesan ddto 1 Novembre a. c. Nr. 869 B. socia lui Maria Aldea este despărţită cu totul de dênsul.

Braşov în 7 Novembre 1883.

Ioan Petric m. p., protopresbiter.

Cunoscutul

OLEIU PENTRU AUḐ

m'a curat radical de învechita mea asurḑială, care o am căpătat la assediul Sevastopolului. Astăḑi, mulţămită acestui remediu, mi-am redobândit perfect, ca prin minune auḑul, motiv, ce mĕ îndeamnă sĕ Vĕ mulţămesc publice şi sĕ recomand ori cui sufere de asurḑeală, acest remediu nepreţuit.

Principele Jan de Hiestov.

Crovno. [611] 1

Acest **oleiu pentru auḑ,** împreună cu arĕtarea modului de întrebuinţare se poate căpăta cu preţul 2 fl. 40 cr. la **Iulius Graetz, Viena, Sechshaus, Hauptstrasse 47.**

Anunciu.

Subscrisul — care pricepe pe deplin **afacerile de economie, agrarie,** şi cele referitoare la **vite** de atare economie, şi care scie scrie, cetì şi vorbì limba germană, maghiară şi română — Caută un loc de dregătoriă economic.

Respuns la adresă: [608] 1—3

Frideric Schuster, econom în Mediaş.

Turnătoare de clopote şi de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote nouĕ, pentru turnarea din nou a clopotelor sparte de toată mărimea- precum şi pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic, oferind garanţă pe mai mulţi ani. Montate cu chivere (coroane) de lemn, fer turnat şi făurit; astfel construite, că după ce sûnt usuate pe o parte sĕ poată fi învêrtite cu înlesnire în ori-ce direcţiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand

clopotele găurite şi premiate

inventate de mine, care au un ton mai întins, mai puternic şi mai adûnc, ca cele de sistemul vechiu; un astfel de clopot în greutate de 300 punţi egalează pe unul de 400 punţi.

Recomand mai departe scaune de fer făurit pentru clopote solide şi frumoase, clopote pentru orologiu sau discuri pentru oroloage şi **toace** din metal, precum şi toate celelalte articole de alamă şi metal aparţinĕtoare de această categorie, cu preţurile cele mai moderate. Se construesc clopote şi pe lûngă plătirea făcută în rate.

Clopote dela 300 punţi în jos, precum şi stropitoare de mână se află totdeauna în magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuează solid şi promt se recomandă

Antonie Novotny.

[359] 10—10 Timişoara, Fabrică.

Adam Hölle,

croitoriu

în Sibiiu, Piaţa mare Nr. 5

îşi permite a aduce la cunoscinţa publicului de aici şi cel strein că şi în sesonul acesta şi a provĕḑut prăvălia sa, care esistă de mai mult timp, cu cea mai bună

materie de postav şi lână,

aleasă propriu din fabricele cele mai renumite, şi sûnt în plăcuta posiţie a presta ori ce comande pentru haine bărbătesci în modul prompt şi cel mai solid.

Spre orientare. [612] 1

Un rênd întreg de haine bărbătesci dela 15 până la 34 fl. Palton dela 15 până la 24 fl. Palton de earnă dela 18 până la 36 fl.

Toate aceste din materie de calitatea cea mai bună.

Contând la spriginul binevoitor al patronilor mei, stau bun pentru serviţiul solid şi real.

Redactor provisoriu: Mateiu Voileanu.

Editura şi tiparul tipografiei archidiecesane.

www.digibuc.ro